

ההשתתפות הכספית של עיריית בת-ים בפעילות המשמר האזרחי בבת-ים

כללי

1. רפ"ק א.ר., המשרת במשמר האזרחי כאחראי על ניהול הכספים מול עיריית בת-ים, הגיע ללשכת מ"מ ראש העירייה ולאחר מכן ללשכת המבקר בכדי להתלונן על אי-העברת כספים למשמר האזרחי על-ידי עיריית בת-ים. תלונותיו התמקדו בנושאים הבאים:

1.1 כספים שעיריית בת-ים מקבלת ממשרד הפנים עבור פעילות המשמר האזרחי אינם מועברים במלואם אל היעד שאליו הם מופנים.

1.2 הדוחות הכספיים שהעירייה מעבירה למשרד הפנים בלתי נכונים וכלולות בהם טעויות רבות שמעלות חשש לדיווח ולרישום כוזב.

1.3 עלויות שכרה של הפקידה העובדת במשמר האזרחי.

1.4 הוצאה מנופחת לתיקון המחשבים במשמר האזרחי.

2. לבירור טענותיו ותלונותיו של רפ"ק א.ר., נפגשה הביקורת עם: רפ"ק ח.ש. קצין אק"מ במרחב איילון, מנהל מחלקת הביטחון, סגן הגזבר ומנהל מחלקת המחשוב.

3. פעילות המשמר האזרחי

3.1 פעילות המשמר האזרחי בבת-ים מתבצעת מתוך חמישה מוקדי פעילות:
שני בסיסים: בתי-הספר אלון ותחכמוני.

שלושה משקי"ם: (מרכזי שיטור קהילתי) - ברמת-יוסף רח' אילת,

ברחוב האורגים בצמוד ליחידת השכונות,

ברחוב רוטשילד (משרדי הפיקוח העירוני לשעבר).

3.2 פעילות המשמר האזרחי בבת-ים נעשית במסגרת פעילותה של התחנה האזורית איילון של משטרת ישראל (בעבר מרחב איילון). בתחנה זו קיים אגף קהילה ומשטרה, שהעומד בראשו אחראי על פעילות המשמר האזרחי בבת-ים, חולון ואזור.

3.3 מספר האזרחים המתנדבים לפעילות המשמר האזרחי בבת-ים, מגיע על-פי הדוח ולדברי מפקד המשמר האזרחי ל- 900 - 1000 מתנדבים, הנושאים חלק בפעולות אבטחה וביטחון שונות ברחבי העיר ובאירועים שונים, חלקן נעשה באופן מוסווה.

4. תקציב הפעילות

4.1 תקציב הפעילות השנתית של המשמר האזרחי ממומן חלקו ממקורות משרד הפנים וחלקו מתקציב הרשות שבה הוא פועל, קרי, עיריית בת-ים, על-פי העקרון של שקל מול שקל. בתחילת השנה התקציבית מכין מנהל מחלקת הביטחון הצעת תקציב פעילות שנתית המוגשת לגזבר העירייה. ההצעה נבנית על-פי ההנחיות והמפתחות שמפיץ משרד הפנים לרשויות. לדברי מנהל מחלקת הביטחון, בפועל התקציב מתבסס על התקציב שנוצל בשנה החולפת ולא על-פי מפתחות.

4.2 עיריית בת-ים הקצתה מזכירה במשרה מלאה, הפועלת ממשרדי המשמר האזרחי שבמרחב איילון שבחולון. עד שנת 2002, השתתף משרד הפנים ב- 50% מעלות שכרה של המזכירה, שתוקצבה על-ידי העירייה, אולם משנת 2002, החליט משרד הפנים, כי השתתפותו בעלות שכרה של המזכירה תסתכם רק ב- 7,200 ש"ח בשנה - 600 ש"ח לחודש ! הווה אומר, שהעלות נופלת במלואה על כתפי הרשויות, או, לחילופין, שמשרד הפנים אינו מכיר בצורך לאייש מזכירה.

4.3 עיריית בת-ים מעבירה דיווח למשרד הפנים פעמיים בשנה. בדיווח זה מסוכמות ההוצאות הכספיות שנעשו עבור המשמר האזרחי. דוח תקציב חציון אי מסכם את ההוצאה הכספית לחודשים ינואר - יוני ודוח תקציב חציון ב', שהינו דוח משוער (מאחר שהוא מוגש בסוף אוקטובר של שנת התקציב ולא בסיום השנה), מול פעולות והוצאות מיולי - דצמבר.

עיריית בת-ים נוהגת להגיש את דוח חציון ב' כדוח הוצאה מצטברת שנתית. הדוח מועבר לקצין המחוז של משרד הפנים במחוז תל-אביב, כשהוא חתום ומאושר על-ידי הגזבר או סגנו, מנהל מחלקת הביטחון וקצין האק"מ של תחנה איזורית איילון.

4.4 הביקורת מצאה, כי רפ"ק א.ר. מהמשמר האזרחי שגה בעת שלא שם לב, כי דוח תקציב של חציון ב' משקף גם את ההוצאה השנתית המצטברת, הכוללת גם את חציון א'. הדבר צויין במפורש על גבי טופסי הדיווח.

מבחינה טכנית, צודק רפ"ק א.ר., משום שהנחיות משרד הפנים מחייבות, כי ההוצאה השנתית המצטברת תדווח על טופס אחר ולא על הטופס החציוני.

יתר על כן, באם טוען רפ"ק א.ר. לטעויות בדיווח או לדיווח כוזב, מדוע חתם קצין האק"מ על הדיווח ?

4.5 הביקורת בדקה את ההוצאה הכספית של העירייה במימון פעולות שונות של המשמר האזרחי, ביחס לתקציב שנתקבל בפועל ממשרד הפנים, ואל מול הדוחות החציוניים שדווחו לקצין המחוז של משרד הפנים, בשנים 2000 - 2003.

התקציב וההוצאה הכספית - המשמר האזרחי בבת-ים

השנה	תקצוב משרד הפנים	דוח הוצאות שנתי למשרד הפנים על-ידי הדוחות החציוניים	התקבל ממשרד הפנים	ההוצאה בפועל על-ידי העירייה
2000		תפעול 104,418 שכר <u>159,941</u> סה"כ 264,359	78,500	תפעול 76,193 (2) שכר <u>169,523</u> (3) סה"כ 245,716
2001		תפעול 68,944 שכר <u>151,913</u> סה"כ 220,857	72,496	תפעול 59,712 שכר <u>150,704</u> 71% סה"כ 210,416
2002	64,470	תפעול 42,937 שכר <u>182,000</u> סה"כ 224,937	57,735	תפעול 39,511 שכר <u>192,993</u> 83% סה"כ 232,108
2003	58,712	תפעול 15,701 שכר <u>150,600</u> סה"כ 166,301	(1) 25,500	תפעול 35,932 שכר <u>150,900</u> 80% סה"כ 186,832

- (1) תקציב חלקי. טרם התקבל מלוא התקציב.
- (2) דוח ההוצאות בפועל אינו כולל גם את העלויות של הוצאות החשמל והתחזוקה השוטפת של המבנים, המשולמות על-ידי העירייה.
- (3) שכר המזכירה כולל עלות מעביד.

4.6 מהשוואה ובדיקת הנתונים הכספיים המוצגים בטבלה עולה:

- 4.6.1 בכל ארבעת השנים, המימון הכספי הכולל של העירייה את פעילות המשמר האזרחי היה גבוה פי שלושה-ארבעה ביחס לתקציב שנתקבל ממשרד הפנים.
- 4.6.2 שכר המזכירה ינותח בנפרד בסעיף 5 לדוח זה, אבל ברור לעין, כי עלות השכר של המזכירה מהווה 70%-80% מההוצאות הכספיות של העירייה בפעילות המשמר האזרחי.
- 4.6.3 דוח הסיכום החציוני המצטבר השנתי, שנערך בסוף חודש אוקטובר משתנה, אולם לא באופן משמעותי ביחס להוצאה הכספית המדוייקת. השינוי נובע

מכך, שהדוח החציוני החלקי הוא תחזית ההוצאות עד לסוף השנה, ובפועל, חלק מהתוכנית אינו יוצא לפועל ואינו מתממש.

5. שכר המזכירה

- 5.1 עובדת העירייה, המשובצת לתפקיד המזכירה, היתה בעבר עובדת מחלקת המחשב בעירייה, ולפיכך שכרה הינו גבוה באופן משמעותי למקובל כשכר המזכירות בעירייה. שכרה לא השתנה בעקבות עזיבתה את מחלקת המחשב ושיבוצה במשמר האזרחי.
- 5.2 השכר המפורט בדוחות החציוניים כולל את עלות המעביד של העירייה. בממוצע, שכרה החודשי ברוטו, כולל עלות מעביד ותוספות שונות שניתנו לעובדת זו, מגיע בממוצע לכדי 12.5-14.5 אלף ש"ח לחודש, כשבשנת 2002 הוא אף עלה לכדי 16.1 אלף ש"ח, לחודש. השכר ברוטו מגיע בממוצע לכדי 10-11.4 אלף ש"ח, לחודש, כשבשנת 2002 הוא הגיע לכדי 12.8 אלף ש"ח, לחודש.
- 5.3 שכרה הכולל של העובדת עלה בשנת 2002 ב- 26% ביחס לשנת 2001, זאת, כתוצאה מתשלום הפרשים של גמול השתלמות.
- 5.4 כאמור, החל משנת 2003, מתקצב משרד הפנים את הרשויות בשכר המזכירה ב- 600 ש"ח לחודש בלבד. משמעות הדבר הינה, שבפועל, כל עלות שכרה משולמת במלואה על-ידי עיריית בת-ים.
- 5.5 לדברי מנהל מחלקת הביטחון, מאחר שהמזכירה עובדת במרחב איילון, בחולון, ועלות שכרה גבוהה וממומנת באופן מלא על-ידי עיריית בת-ים, יש צורך לבטל איוש משרה זו לחלוטין.
- 5.6 בישיבה שקיימה הביקורת עם סגן הגזבר, גם הוא בדעה דומה. יתרה מכך, לדבריו, באם תבוטל משרת מזכירה זו, ניתן יהיה להגדיל את היקף הסיוע הכספי של העירייה למשמר האזרחי, בהשוואה לתקציב התפעולי הניתן היום.

6. בדיקת התלונה על תיקון המחשבים

- 6.1 בחודש מאי 2003, ביצעה מחלקת המחשב תיקון של מחשבי המשמר האזרחי, בעלות כספית כוללת של 3,929 ש"ח. (4,636 ש"ח כולל מע"מ). רפ"ק א.ר. התלונן על העלות הכספית הגבוהה של התיקון ועל חוסר הכדאיות הכלכלית שהושקעה בתיקון מחשבים ישנים אלו.
- 6.2 מבדיקת הביקורת נמצא, כי חברת טלקוד מחשבים בע"מ, ביצעה את תיקון המחשבים על-פי פנייה של מנהל מחלקת הביטחון אל מנהל מחלקת המחשב ולאחר אישור הזמנת העבודה שנעשתה בגזברות העירייה.
- העבודה בוצעה ואושרה על-ידי המזכירה במשמר האזרחי, ולאחר מכן על-ידי מנהל מחלקת המחשב. (העבודה תוכננה להתבצע עוד בשנת 2002, אולם בהעדר תקציב היא הועברה לביצוע בשנת 2003).

7. הסכם שימוש במבנים

7.1 כאמור, פועל המשמר האזרחי והשיטור הקהילתי בחמישה מבני ציבור השייכים לעיריית בת-ים. אין כל הסכם בין עיריית בת-ים למשטרת ישראל לגבי השימוש במבנים אלו.

7.2 עיריית בת-ים מממנת את תשלומי החשמל והמים למבנים אלו, זאת מאחר שחדרים/מבנים אלו מחוברים לרשת החשמל/המים של מתחם המבנים שבהם הם שוכנים ואין מונה נפרד.

7.3 לדבריהם של מנהל מחלקת הביטחון והממונה על נכסי העירייה, כל פניותיהם בעבר למפקדי המשמר האזרחי ולמפקד מרחב איילון להסדרת חוזה השימוש במבנים אלו, לא נענו ולא זכו לכל תשובה מנומקת. לא נעשתה פנייה לדרגי הפיקוד הבכירים יותר במשמר האזרחי או במשטרת מרחב תל-אביב.

8. סיכום והמלצות

8.1 הביקורת לא מוצאת בסיס וצידוק לטענותיו של רפ"ק א.ר. מהמשמר האזרחי בדבר רישום של הצהרות כוזבות של בעלי תפקידים בעירייה על דוחות כספיים, ועל כספים שעיריית בת-ים מקבלת ממשד הפנים ואינה מעבירה אותם לפעילות המשמר האזרחי.

8.2 שכרה של המזכירה המועסקת במשמר האזרחי הוא בבחינת שערורייה. הביקורת מתקשה להבין כיצד ייתכן שעובדת זוטרה תגיע לרמות שכר שכאלו? מאחר שמשד הפנים אינו משתתף בעלות שכרה, הביקורת ממליצה, כי העירייה תחזיר את העובדת ותשבצה באחד ממוסדותיה בהתאם לכישוריה, ותבדוק את רכיבי שכרה מחדש.

8.3 יש לערוך ולהגיש את הדוחות הכספיים החציוניים והשנתיים (של חציון א' וחציון ב') על-פי הנחיות משד הפנים.

8.4 הממונה על נכסי העירייה תטפל בהסדרת חוזי השימוש של בסיסי המשמר האזרחי ותחנות המש"ק של המשטרה.